

AJASSA

– Kehitystyötä tehdään moniammatillisesti, systemaattisesti ja ajatuksella yhteistyössä potilaiden kanssa, kertoo Sari Mäkinen.

LÄÄKÄRILEHTI OSALLISTUU
PERUSTERVEYDENHUOLLON
KEHITTÄMISEEN.

Terveyskeskus- lääkäreistä tulee työn kehittäjiä

Kehittäjäosaajien
myötä opit säilyvät
terveyskeskuksissa.

TEKSTI TUOMAS KERÄNEN KUVAT JYRKI LUUKKONEN

nnostus paistaa työparien kasvoilta, kun Tampereella esitellään terveyskeskusten kehittäjäkoulutuksen antia kuluneen vuoden ajalta. Koulutuksen lopputilaisuudessa 12 lääkärinä ja heidän työparinsa terveyskeskuksen muun henkilökunnan joukosta esittelevät omien työyksiköiden tarpeista lähtenyttä kehityskohdetta.

Yleislääketieteen erikoislääkäri **Heikki Lindeman** Keiturin sotesta työskentelee Ruoveden terveyskeskuksessa akuuttiosaston, kotihoidon ja vanhainkotien lääkärinä. Hän osallistui TEKE-kurssille työnantajan ehdotuksesta yhdessä fysioterapeutti **Anna Helinin** kanssa. Päätöstä ei tarvinnut katua.

– Koulutus avasi silmiä. Näen, että asioita voi muuttaa ja tehdä toisinkin. Miten tehdä kehitystyötä ja motivoida koko työyhteisön siihen mukaan, Lindeman tuumaa.

MUUTOS INNOSTI

Lindeman ja Helin kehittivät vuoden aikana Ruoveden terveyskeskuksen akuuttiosaston kuntoutusta. Aikaisemmin kuntoutuksesta puuttui yhteiset pelisäännöt ja tavoitteellisuus.

– Luotiin yhteiset säännöt projektin myötä, kuntoutus on systemaattisempaa ja tiedonkulku sujuvampaa, Lindeman listaa.

Hän arvioi, että toimet ovat tepsineet: osaston kuormitus on ollut huhti-heinäkuun ajan kevyempää ja hoitajaksojen pituudet ovat lyhentyneet muutamilla vuorokausilla verrattuna alkuvuoteen. Hän myöntää silti, että vaikuttavia tekijöitä voi olla useampiakin, mutta suunta ei ole ainakaan huonompaan.

– Tarkoitus on pidemmällä aikavälillä seurata hoitajaksojen pituutta ja osastojen kuormitusastetta, mutta kerätä myös palautetta kuntoutuspotilailta.

Heiltä saatu palaute on ollut tässä vaiheessa hyvää.

Lindemanin mukaan tilastoja tärkeämpää on se innostus, jolla erityisesti hoitohenkilökunta on ottanut muutoksen vastaan. Se, että saa ideoita ja vaikuttaa oman työn sisältöön, sitouttaa tekijöitä.

– Projekti on tuonut osastohoitohenkilökunnalle innostusta kuntoutustyöhön ja muuttanut toimintatapoja, hän jatkaa.

OSAAMINEN EI KATOAA

TEKE-koulutuksen kautta terveyskeskukset saavat kehittäjäosaajia, joilla on taito kehittää toimintaa systemaattisesti, vetää työpajoja ja ratkoa arjen ongelmia kehittämisen menetelmillä. Koulutukseen osallistujat oppivat myös mittausmenetelmiä ja tulosten raportointia.

”Projekti on tuonut henkilökunnalle innostusta kuntoutustyöhön ja muuttanut toimintatapoja.”

Heikki Lindeman

– Yksi oleellinen asia on, että opetetaan tekemään kehitystyötä yhdessä potilaiden kanssa. Moniammatillisesti, systemaattisesti ja ajatuksella, että potilaat osallistuvat kehittämiseen, sanoo Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ylilääkäri, vastuualuejohtaja **Sari Mäkinen** perusterveydenhuollon yksiköstä.

Tampereelta valmistui syyskuun lopussa viides kurssi. Koulutuksen alkaessa kehittäjäosaajien terveyskeskusten johto on aina sitoutettu kokonaisuuteen. Näin työparien työ ei jää irralliseksi, vaan yhdessä mietitään, mihin paikat kannattaa laittaa.

– Annetaan kehittäjille johdon tuki, mutta toisaalta johdolle loistavat työkalut arkeen, koska ei tarvitse olla esimiehenä yksin kehittämässä terveyskeskusten toimintaa.

Pirkanmaan TEKE-koulutusta on järjestetty TAYS:n erityisvastuualueella vuodesta 2013 alkaen. Lähtösysteikin koulutuksen järjestämiselle antoi valta-

Heikki Lindeman kehitti työparin kanssa Ruoveden terveyskeskuksen akuuttiosaston kuntoutusta. Hän esitteli työtä TEKE-koulutuksen päätöstilaisuudessa.

kunnallisen Lääkehoidon kehittämiskeskuksen ROHTO-hankkeen loppuminen. Tuo hanke herätti kysymään, miksi kehitystyötä ei tehtäisi itse, pysyvämmän ja omista tarpeista lähtöisin.

– Suomessa on ollut tapana kehittää sote-keskuksia hankevetoisesti, joissa hanke tulee ja hanke päättyy. Jos hankkeen tekijät ovat olleet ulkopuolisia kehittäjätyöntekijöitä, he karkaavat sieltä terveyskeskuksista ja jotenkin se asia loppahtaa, Mäkinen taustoittaa.

TEKE-koulutus on erä-alueen terveyskeskuksille ilmaista. Rahoitus saadaan terveyskeskusten erityisvaltionosuuksien potista, josta rahoitetaan myös yleislääketieteen erityiskoulutusta ja erikoistuvia lääkäreitä kouluttavia terveyskeskuksia.

OPITTUA VOI SIIRTÄÄ ETEENPÄIN

TEKE-kurssi muodostuu kolmen lähi-tapaamisen lisäksi työpaikalla tehtävistä välitehtävistä ja työpajoista. Työn ohessa

tehtävää kurssia Lindeman ei kuitenkaan kokenut raskaaksi, koska se linkittyy omaan työhön.

– Väliillä toki oli haasteita löytää yhteistä aikaa työparin kanssa. Arki-työssä on niin paljon kiirettä, että kehittämiseen ei ole aikaa. Nyt kun tehtävänä oli konkreettinen kehitystyö, se motivoi ja aikaa löytyikin yllättäen, hän sanoo.

Oman kehitystyön lisäksi lähiopetusjaksoilla pääsi aina näkemään mitä asioita muissa terveyskeskuksissa kehitettiin. Toisten oppeja pystyy parhaimmillaan viemään käytäntöön omalla työpaikalla, ainakin soveltuvin osin.

– Verkostoituminen oli hyvää. Näki niitä ongelmia, joiden kanssa muualla on painittu ja mitä niiden taltuttamiseksi on tehty, hän kiteyttää. ●

➤ Mikä teillä toimii? Teemme juttuja perusterveydenhuollon hyvistä esimerkeistä ja kehitysideoista. Lähetä vinkki osoitteeseen laakarilehti@laakarilehti.fi.